

Ozanimod (Zeposia®) en etrasimod (Velsipity®)

bij colitis ulcerosa

N-IBD Informatiefolder

uitgave oktober 2025

Deze folder is tot stand gekomen dankzij de samenwerking van IBD-verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten en MDL-artsen binnen respectievelijk het N-IBD en de ICC, in samenwerking met Crohn & Colitis NL als vertegenwoordiger van IBD-patiënten. De folder is ontwikkeld conform de N-IBD-richtlijnen, met als doel uniformiteit in de voorlichting aan IBD-patiënten binnen Nederlandse zorginstellingen te bevorderen.

Onder bepaalde omstandigheden kan, op basis van goed hulpverlenerschap, van de inhoud worden afgeweken. De inhoud van de folder kan in de loop van de tijd wijzigen. Het N-IBD en de ICC wijzen erop dat aan deze uitgave geen rechten of plichten kunnen worden ontleend.

Het staat u vrij om uw bedrijfslogo naast het N-IBD-logo te plaatsen.

Behandeling met ozanimod (Zeposia®) en etrasimod (Velsipity®)

Je behandelaar heeft met je gesproken over een behandeling met ozanimod of etrasimod. In deze folder lees je:

- hoe dit medicijn werkt,
- hoe je het gebruikt,
- en wat je moet doen bij bijwerkingen.

Let op: deze folder vervangt de bijsluiter niet. Heb je na het lezen nog vragen? Stel ze gerust aan je behandelaar.

Over colitis ulcerosa

De oorzaak colitis ulcerosa is niet bekend. Medicijnen kunnen deze ziekte niet genezen, maar ze kunnen de ontstekingen wel remmen. Daardoor nemen de klachten af en is er minder kans op complicaties. Als je stopt met de medicijnen, kunnen de klachten terugkomen.

Hoe werkt ozanimod en etrasimod?

Je behandelaar schrijft ozanimod of etrasimod voor als andere medicijnen niet of niet genoeg hebben geholpen. Ozanimod en etrasimod beïnvloeden het afweersysteem van het lichaam. Dit systeem beschermt ons normaal tegen ziektes en schadelijke stoffen van buitenaf. Bij mensen met colitis ulcerosa is het afweersysteem te actief. Ozanimod en etrasimod remmen deze overactieve afweer. Het is een sфingosine-1-fosfaat (S1P)-receptormodulator. Dit zorgt ervoor dat bepaalde ontstekingscellen in de lymfeknopen blijven en niet naar de darmen gaan. Hierdoor wordt de ontsteking in de darmen minder. Klachten zoals diarree en buikpijn nemen af. Veel patiënten voelen zich daardoor minder moe en kunnen beter meedoen aan het dagelijks leven.

Voorzorgsmaatregelen

Ozanimod en etrasimod remmen je afweersysteem. Daardoor kunnen sommige infecties weer actief worden, zoals tuberculose (TBC) en hepatitis (een virusinfectie van de lever).

Je kunt deze infecties hebben zonder dat je klachten merkt. Voor de start van de behandeling word je daarom getest op TBC (met een longfoto en soms een huid- of bloedtest) en op hepatitis (via bloedonderzoek).

Voordat je begint met ozanimod of etrasimod, wordt gecontroleerd of je in het verleden het varicella-zostervirus hebt gehad. Dit virus veroorzaakt bij (jonge) kinderen de waterpokken. Later kan het virus opnieuw actief worden en gordelroos veroorzaken. Mensen die ozanimod of etrasimod gebruiken, lijken iets vaker het virus opnieuw te krijgen. Met bloedonderzoek kan worden gecontroleerd of je voldoende antistoffen tegen het virus hebt. Ook wordt er een hartfilmpje (ECG) gemaakt om te kijken of er problemen zijn met het hartritme of de werking van het hart.

Gebruik

Ozanimod (Zeposia®) en etrasimod (Velsipity®) zijn medicijnen die je in de vorm van tabletten neemt. Elk medicijn heeft een andere dosering en manier van innemen. Daarom worden ze hieronder apart uitgelegd.

Ozanimod (Zeposia®)

Ozanimod wordt als tablet ingenomen. De dosering wordt langzaam verhoogd volgens een opbouwschema. Het opbouwschema ziet er als volgt uit:

- Dag 1 t/m 4: eenmaal per dag 1 tablet van 0,23 milligram.
- Dag 5 t/m 7: eenmaal per dag 1 tablet van 0,46 milligram.
- Vanaf dag 8: eenmaal per dag 1 tablet van 0,92 milligram.

Etrasimod (Velsipity®)

Etrasimod wordt als tablet ingenomen. De dosering is eenmaal per dag 1 tablet van 2 milligram.

Mogelijke bijwerkingen

Niet iedereen krijgt bijwerkingen. In de bijsluiter die met de ozanimod of etrasimod geleverd wordt, staan alle beschreven bijwerkingen vermeld. De meest voorkomende bijwerking van ozanimod en etrasimod zijn:

- (bovenste luchtweg)infecties,
- urineweginfecties,
- herpes-infecties,
- hoofdpijn,
- lage hartslag of hoge bloeddruk,
- afwijkende leverwaarden.

Gebruik samen met andere medicijnen

Ozanimod en etrasimod kunnen meestal veilig gebruikt worden naast andere medicijnen. De kans op infecties is wel groter als je het combineert met andere medicijnen die de afweer onderdrukken. Overleg bij twijfel altijd met je behandelaar.

Zwangerschap en borstvoeding

Heb je een kinderwens? Bespreek dit altijd eerst met je behandelaar. Over gebruik tijdens zwangerschap en borstvoeding is nog te weinig bekend. Daarom wordt het gebruik in die periode afgeraden.

Autorijden

Ozanimod of etrasimod maakt je niet suf of slaperig. Je mag autorijden tijdens de behandeling.

Vaccinaties

Vaccins kunnen minder goed werken tijdens het gebruik van ozanimod of etrasimod. Vaccins met levende virussen of bacteriën worden afgeraden, zoals:

- gele koorts,
- tuberculose (BCG),
- bof, mazelen, rode hond (BMR),
- rotavirus,
- waterpokken.

Moet je toch zo'n vaccin krijgen? Overleg altijd eerst met je behandelaar. Meer informatie vind je op deze website: <https://www.crohn-colitis.nl/over-crohn-colitis/behandeling-van-crohn-en-colitis/advies-over-vaccinaties-en-ibd/>

Tot slot

Heb je na het lezen van deze folder nog vragen? Neem dan contact op met je behandelaar.

Crohn&Colitis NL

Wil je ervaringen delen of meer weten over leven met IBD? Neem contact op met Crohn&Colitis NL, de patiëntenvereniging voor mensen met de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa:

Website: www.crohn-colitis.nl

Facebookgroep: www.facebook.com/groups/ccuwnbesloten